

ИНДИКАТОРИ ЗА БЕДНОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ В ОБЛАСТ ПЛОВДИВ ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Индикаторите за бедност и социално включване са част от общите показатели на Европейската общност за проследяване на напредъка на страните в борбата с бедността и социалната изолация. Основен източник на статистически данни за пресмятане на индикаторите е ежегодно провежданото наблюдение „Статистика на доходите и условията на живот (EU-SILC)“.

Оценка на бедността

През 2025 г. линията на бедност за област Пловдив е 817.17 лв. средно месечно на лице от домакинство. При този размер на линията под прага на бедност са били 19.7% от населението на областта.

1. Основни индикатори за бедност в област Пловдив

	2021	2022	2023	2024	2025
Линия на бедност - средномесечен размер - лв.	478.50	466.92	575.50	681.58	817.17
Относителен дял на бедните - % от населението	23.5	19.6	20.9	19.9	19.7
Относителен дял на бедните преди получаването на социалните трансфери - % от населението	42.5	43.3	45.0	44.5	41.9
Относителен дял на бедните преди получаването на социалните трансфери, с включени пенсии - % от населението	30.9	28.6	27.9	30.5	26.5
Отношение между доходите на най-бедните и най-богатите 20% от населението (S80/20)	6.4	6.3	7.2	6.7	7.3
Коефициент на Джини ¹	33.3	34.5	37.8	35.8	37.6

В сравнение с предходната година размерът на линията на бедност се увеличава с 19.9%, а относителният дял на бедното население намалява с 0.2 процентни пункта (табл. 1).

Системата за социална защита има съществено значение за редуциране на бедността. Данните за 2025 г. показват, че ако в доходите на домакинствата се включат доходите от

¹ Изчислява се на основата на данни от разпределението на лицата от домакинствата по доход и е нормиран в границите от 0 до 100.

ИНДИКАТОРИ ЗА БЕДНОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ В ОБЛАСТ ПЛОВДИВ ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

пенсии, но се изключат останалите социални трансфери (обезщетения, социални и семейни помощи и добавки), равнището на бедност се повишава от 19.7 до 26.5%, или с 6.8 процентни пункта. Съответно при изключване на пенсиите и останалите социални трансфери равнището на бедност нараства до 41.9%, или с 22.2 процентни пункта.

Материални лишения на домакинствата

В общите показатели за оценка на бедността са включени и субективни индикатори, свързани с материални лишения. Те показват субективната оценка и личните нагласи на лицата и домакинствата относно възможностите за задоволяване на отделни нужди и потребности. До 2020 г. за оценка на материалните лишения на домакинствата се използваша девет въпроса, свързани с потреблението на конкретни стоки и услуги. От 2021 г. се включва нов показател за тежки материални и социални лишения, който показва липсата на необходими и желани предмети за водене на достоен живот. Изчислява се като дял на лицата от населението, които не могат да си позволят 7 от 13 показателя - 6 на индивидуално ниво и 7 на ниво домакинство (табл. 2).

2. Показатели за материални и социални лишения през 2025 година в област Пловдив

Въпроси към домакинството	Лица с ограничения - бр.	Относителен дял от населението - %
Може ли домакинството да посрещне със собствени средства неочаквани финансови разходи (неотложен ремонт на жилището или колата, подмяна на пералня или хладилник, внезапно заболяване и др.)	302125	47.5
Може ли домакинството да си позволи, ако желае едноседмична почивка извън дома	252840	39.7
Имало ли е домакинството затруднения при плащането навреме на следните разходи за жилището: * заем за покупка на жилището, в което живее домакинството * наем за жилището, в което живее домакинството * текущи разходи за ток, вода, отопление (без разходи за телефон) * вноски за погасяване на кредити	143718	22.6

**ИНДИКАТОРИ ЗА БЕДНОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ В ОБЛАСТ ПЛОВДИВ
ПРЕЗ 2025 ГОДИНА**

Може ли домакинството да си позволи, ако желае, консумация на месо, пилешко или риба (или вегетарианския им еквивалент) всеки втори ден	136940	21.5
Позволява ли финансово състояние на домакинството да поддържа нормална температура в жилището си	104830	16.5
Притежава ли домакинството автомобил (вкл. и служебен, който се ползва за лични нужди)	88594	13.9
Може ли домакинството да си позволи подмяна на остаряла мебелировка	260236	40.9
Въпроси към лица на 16 и повече години		
Наличие на интернет връзка в дома, който може да се ползва за лични нужди	39015	7.3
Подмяна на износени дрехи със закупуването на нови	123506	23.1
Купуването на два чифта обувки в зависимост от сезона, и/или за всички сезони	152466	28.5
Всяка седмица да похарчите малка сума пари за лични нужди	110658	20.7
Редовно участие в спортни и развлекателни дейности като посещения на кино, на театър, на концерт и др.	81497	15.2
Поне веднъж месечно среща с приятели/роднини за питейе/хапване (вкл. в домашни условия)	61218	11.4

Най-голям брой лица изпитват ограничения по отношение на възможностите да си позволят да посрещнат неочаквани разходи (за неотложен ремонт на жилището или колата, подмяна на пералня или хладилник, внезапно заболяване и др.) със собствени средства (47.5%), да си позволят подмяна на остаряла мебелировка (40.9%), едноседмична почивката извън дома (39.7%), купуването на два чифта обувки в зависимост от сезона, и/или за всички сезони (28.5%). Успоредно с това 16.5% от лицата се ограничават при отоплението на жилището си.

През 2025 г. 19.7% от населението живее в тежки материални лишения (ограничения в 7 от 13 показателя).

Домакинства с нисък интензитет на икономическа активност

Лицата, живеещи в домакинства с нисък интензитет на икономическа активност, се дефинират като лица от възрастовата група 0 - 64 години, живеещи в домакинство, където

ИНДИКАТОРИ ЗА БЕДНОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ В ОБЛАСТ ПЛОВДИВ ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

възрастните (18 - 64-годишните с изключение на учащите от възрастовата група 18 - 24 години) работят под 20% от техния потенциал през референтната година.

3. Лица, живеещи в домакинства с нисък интензитет на икономическа активност на възраст 18 - 64 навършени години, по пол в област Пловдив

	2021	2022	2023	2024	2025
Общо - хил.	32.7	37.5	30.3	33.1	35.7
Относителен дял от населението - %	8.9	10.4	8.6	9.4	10.0

През 2025 г. 35.7 хил. лица на възраст 18 - 64 години живеят в домакинства с нисък интензитет на икономическа активност, или 10.0% от населението, като спрямо 2024 г. относителният им дял нараства с 0.6 процентни пункта.

Комбиниран индикатор

Във връзка с поставените цели по ключови области в стратегията „Европа 2030“ от изследването на доходите и условията на живот (EU-SILC) се изчислява комбиниран показател за регулярен мониторинг на напредъка на страните при изпълнение на националните подцели. Показателят включва лица, живеещи в риск от бедност, с материални и социални лишения и в домакинства на безработни или с нисък интензитет на икономическа активност.

Комбинирането на трите показателя показва, че през 2025 г. 29.5% от населението в област Пловдив, или 187.6 хил. лица са били в риск от бедност и социално изключване.

Стойността на показателя намалява с 5.9 процентни пункта спрямо 2024 г., при мъжете - със 7.0 процентни пункта, а при жените - с 4.9 процентни пункта.

4. Население в риск от бедност и социално изключване по пол в област Пловдив

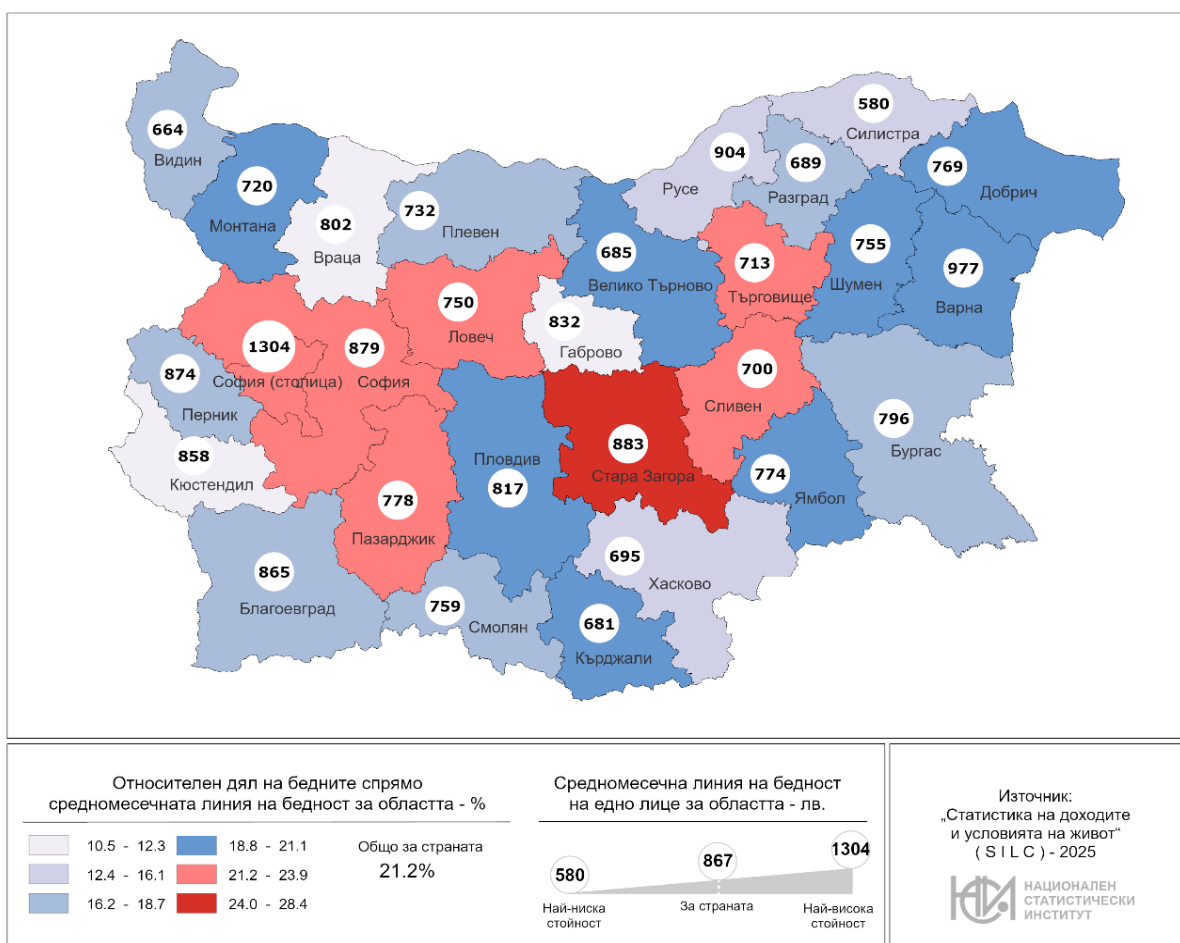
	2021	2022	2023	2024	2025
Общо - хил.	235.0	249.3	219.2	224.3	187.6
Относителен дял от населението - %	35.2	37.5	34.7	35.4	29.5
Мъже - хил.	109.9	116.3	104.9	108.3	87.3
Относителен дял от населението - %	34.4	36.4	34.8	35.8	28.8
Жени - хил.	125.1	133.0	114.3	116.1	100.3
Относителен дял от населението - %	36.0	38.5	34.6	35.0	30.1

ИНДИКАТОРИ ЗА БЕДНОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ В ОБЛАСТ ПЛОВДИВ ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Оценка на бедността в регионален аспект

Важен аспект в изследването на бедността е нейното проявление по области. При изчисляване на линията на бедност за всяка област е приложен същият метод както при линията на бедност на национално ниво - 60% от средния общ разполагаем нетен доход на домакинствата в областта.

Фиг. 1. Линия на бедност по области през 2025 година

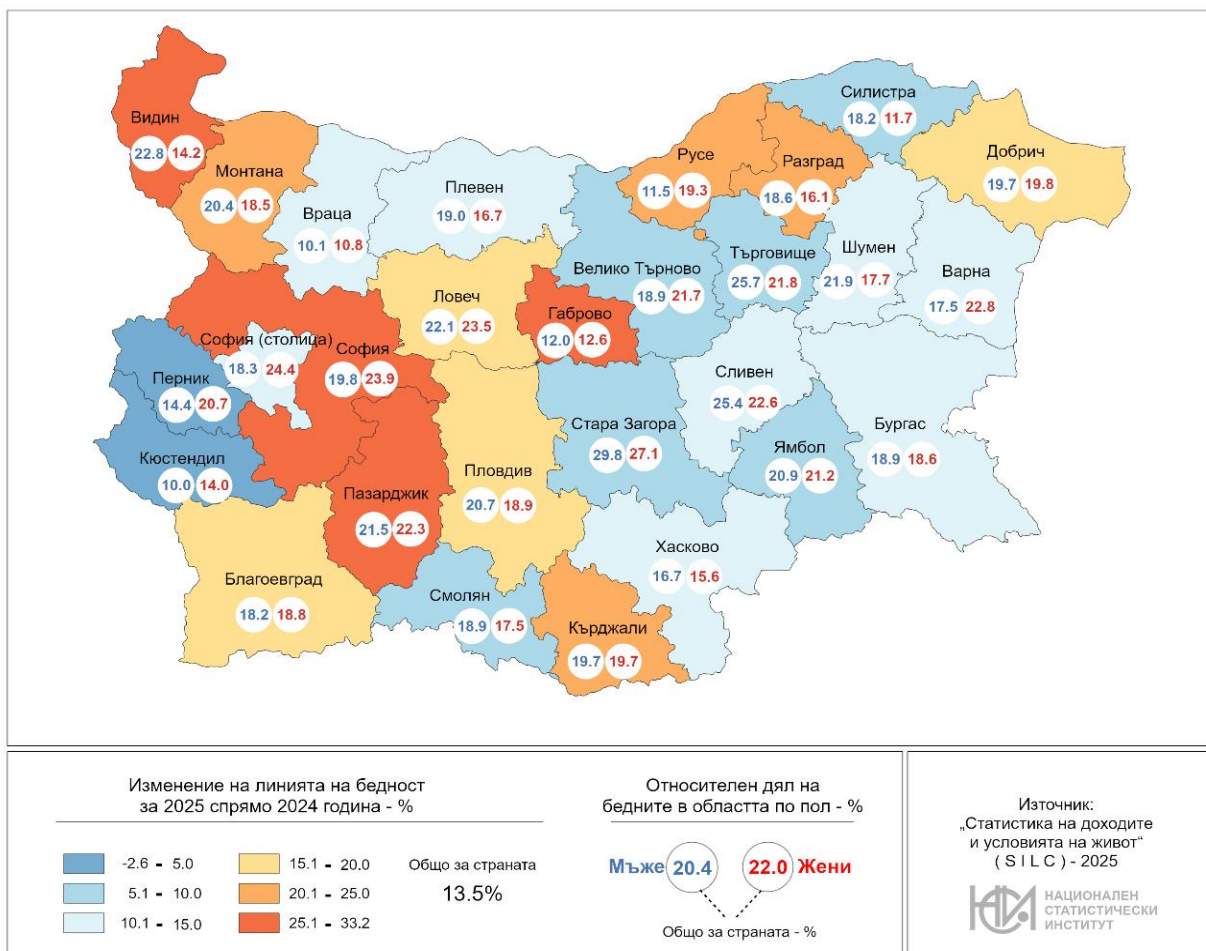

През 2025 г. най-ниската линия на бедност се наблюдава в областите Силистра и Видин - съответно 580 и 664 лв., а най-високата - в област София (столица) - 1 304 лв., следвана от областите Варна (977 лв.), Русе (904 лв.) и Стара Загора (883 лева).

Спрямо линията на бедност за областта най-висок е относителният дял на бедните в областите Стара Загора - 28.4%, Сливен - 23.9%, Търговище - 23.7% и Ловеч - 22.8%. Най-нисък е относителният дял на бедните в областите Враца - 10.5%, Кюстендил - 12.1% и Габрово - 12.3%.

ИНДИКАТОРИ ЗА БЕДНОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ В ОБЛАСТ ПЛОВДИВ ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Фиг. 2. Изменение на линията на бедност за 2025 спрямо 2024 г. и относителен дял на бедните по пол и области

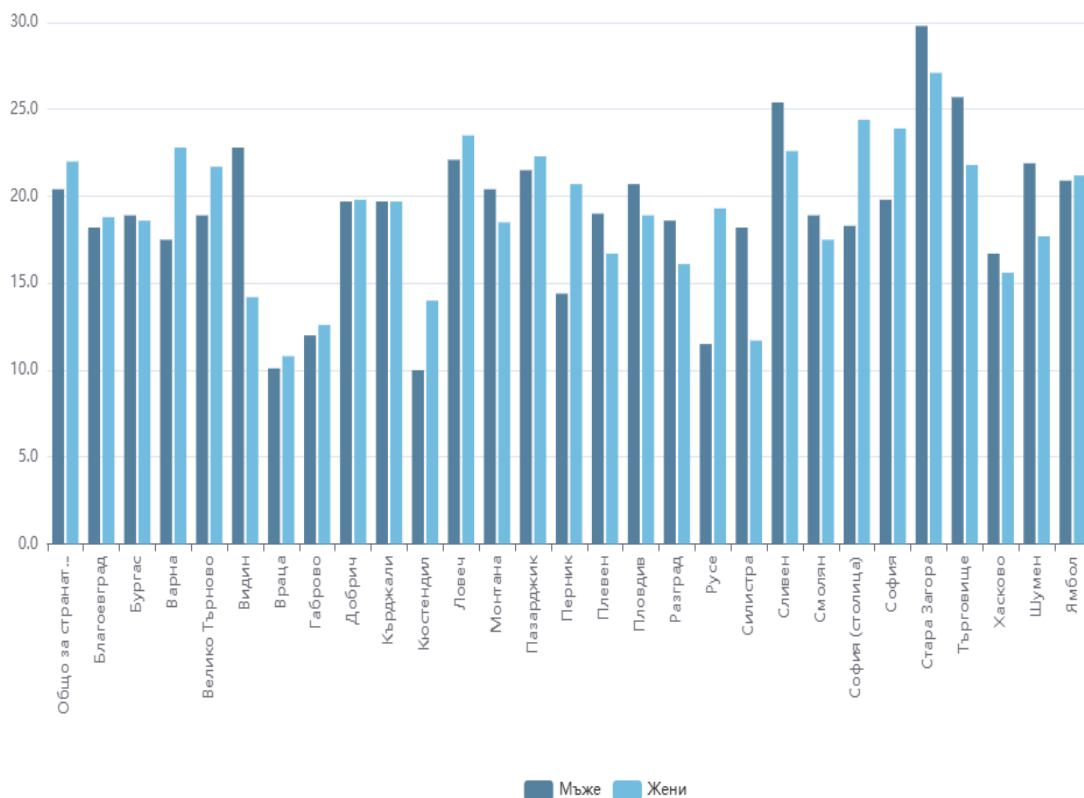
Линията на бедност за 2025 г. нараства спрямо 2024 г. във всички области с изключение на Перник, където се наблюдава намаление с 2.6%. С най-голямо нарастване са областите Пазарджик (с 33.3%), София (с 29.0%), Видин (с 26.8%) и Габрово (с 25.8%).

През 2025 г. област Кюстендил е с най-нисък относителен дял на бедност за мъжете - 10.0%, а с най-високо равнище е област Стара Загора - 29.8%. В област Враца жените са с най-ниско равнище на бедност - 10.8%, при 27.1% за област Стара Загора.

Относителният дял на жените, живеещи в риск от бедност, е по-голям с повече от 5 процентни пункта спрямо относителния дял на мъжете в областите Русе, Перник, София (столица) и Варна. В две области - Силистра и Видин, относителният дял на бедните мъже е по-голям с повече от 5 процентни пункта от този при жените.

ИНДИКАТОРИ ЗА БЕДНОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ В ОБЛАСТ ПЛОВДИВ ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Фиг. 3. Относителен дял на лицата в риск от бедност по пол и области през 2025 година

ИНДИКАТОРИ ЗА БЕДНОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ В ОБЛАСТ ПЛОВДИВ ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Методологични бележки

С Регламент (ЕС) 2019/1700 на Европейския парламент и на Съвета се определя обща рамка за европейската статистика за лицата и домакинствата, основана на индивидуални данни, събрани чрез извадки. Наблюдението за доходите и условията на живот (SILC), е част от изследванията включени в регламента, и се отнася до събирането на съпоставима и актуална информация за моментното състояние (cross-sectional data) и от повторени във времето (longitudinal data) изменения в доходите, равнище и структура на бедността и социалната изолация.

Целевата съвкупност в изследването са всички **обикновени** домакинства и техните членове, живеещи на територията на страната в момента на наблюдение. Лицата, живеещи в колективни домакинства и в институции, са изключени като цяло от целевата съвкупност.

Размерът на извадката за 2025 г. включва 10 147 домакинства от 6 ротационни групи от всички области на страната. Освен домакинството, попаднало в извадката, обект на наблюдение са и всички негови членове на възраст 16 и повече навършени години. Извадката се състои от шест ротационни групи, като всяка година една от ротационните групи отпада от наблюдението и се заменя с нова. Този ротационен модел на извадка осигурява два типа данни:

- Моментни (данни от текущата година на наблюдение);
- Лонгитудинални (данни за домакинствата, участвали в поне две последователни години).

Наблюдението се провежда с два типа анкетни карти:

- Въпросник за домакинството;
- Индивидуална анкетна карта за всяко лице от домакинството на възраст 16 и повече навършени години.

Основни понятия

Линия на бедност

За изследване на равнището на бедност в методологията на Евростат се използва общ разполагаем нетен доход. Линията на бедност представлява 60% от средния общ разполагаем нетен доход на еквивалентна единица.

Еквивалентни скали

За пресмятане на индикаторите за бедност и социално включване се използва общ разполагаем нетен доход на еквивалентна единица. Поради различния състав и брой лица в домакинствата се прилагат еквивалентни скали. Използва се модифицираната

ИНДИКАТОРИ ЗА БЕДНОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ В ОБЛАСТ ПЛОВДИВ ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

ОИСП скала, според която първият възрастен на 14 и повече навършени години получава тегло единица, вторият възрастен на 14 и повече навършени години - тегло 0.5, и всяко дете под 14 години - тегло 0.3. Теглата се присъждат на всеки член на домакинството и се сумират, за да се получи еквивалентен размер на домакинството. Общият разполагаем нетен доход за всяко домакинство се разделя на неговия еквивалентен размер и се формира общ разполагаем нетен доход на еквивалентна единица.

Образователна степен

За определяне на образователното равнище е използвана Международната стандартна класификация на образованието (МСКО 2011):

МСКО 0 - Предучилищно образование

МСКО 1 - Начално образование

МСКО 2 - Основно (прогимназиално) образование

МСКО 3 - Средно образование

МСКО 4 - Професионално обучение след средно образование

МСКО 6 - Висше образование (бакалавър и професионален бакалавър)

МСКО 7 - Висше образование (магистър)

МСКО 8 - Висше образование (доктор).

Претегляне на данните

Базата данни за всяка страна съдържа следните тегла:

Домакинско тегло (целева променлива DB090) за получаване на действителния брой обикновени домакинства в страната.

Персонално тегло (целева променлива RB050) за получаване на действителния брой лица на територията на страната.

Персонално тегло за всеки член на домакинството на възраст 16 и повече навършени години (целева променлива RB040) за получаване на броя на лицата на възраст 16 и повече навършени години на територията на страната.

При изчисляване на индикаторите за бедност се използва персоналното тегло (RB050), тъй като статусът на бедност се изчислява на индивидуално ниво и целевата група се отнася към цялото население, живеещо в обикновени домакинства. За някои от индикаторите, фокусирани върху лицата на възраст 16 и повече навършени години (например „относителен дял на работещите бедни“), се използва персонално тегло (RB040) за лицата на възраст 16 и повече навършени години.

При изчисляване на индикаторите теглата се коригират с претеглящ фактор за отразяване на липсващите случаи (домакинства с нулеви доходи) в изследването

ИНДИКАТОРИ ЗА БЕДНОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ В ОБЛАСТ ПЛОВДИВ ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

(RB050a).

Поради извадковия характер на изследването за доходите и условията на живот по някои основни показатели са изчислени следните оценки табл. 5.

5. Оценки на някои основни показатели през 2025 година в област Пловдив

Индикатори	Проценти	Стандартна грешка
Население в риск от бедност и социално изключване		
Общо	29.5	3.2
Мъже	28.8	3.7
Жени	30.1	3.1
0 - 17 години	33.2	6.6
18 - 64 години	25.5	3.4
65+ години	37.3	3.0
Риск от бедност		
Общо	19.7	3.3
Мъже	20.7	3.8
Жени	18.9	3.1
0 - 17 години	25.4	6.6
18 - 64 години	18.5	3.5
65+ години	18.6	2.1
Материални и социални лишения		
Общо	19.7	3.2
Мъже	18.7	3.6
Жени	20.5	3.1
0 - 17 години	24.4	6.6
18 - 64 години	15.8	3.3
65+ години	26.6	2.9

Повече информация за индикаторите на бедност и социално включване може да се намери на сайта на НСИ в рубриката „Социално включване и условия на живот“ и в Информационна система ИНФОСТАТ.